

BINNENVAARTMUSEUM

BELEIDSPLAN STICHTING MAAS BINNENVAARTMUSEUM

2021 -2025

Versie 3.0

Stichting Maas Binnenvaartmuseum Maasbracht

Havenstraat 12

6051 CR Maasbracht

Info@maas-binnenvaartmuseum.nl / www.maas-binnenvaartmuseum.nl

Tel. 0475-465873

Beleidsplan 2021-2025 stichting Maas Binnenvaartmuseum Maasbracht

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	4
Missie/visie	5
Bedrijfsvoering	6
Collectie	8
Publiek	9

Bijlagen:

1. Jaarcijfers 2019, Coronaprognose 2020 en Begroting 2021
2. Meerjarenbegroting 2021-2025
3. Actiepuntenlijst Beleidsplan

Voorwoord

Voor u ligt het nieuwe beleidsplan van de Stichting Maas Binnenvaartmuseum voor de periode 2021-2025

De Stichting is in 1985 opgericht door de toenmalige gemeenteraad en het college van burgemeester wethouders van Maasbracht onder leiding van burgemeester J. Vaes. De raad was van mening dat de rijke historie die de binnenvaart en Maasbracht met elkaar verbond niet verloren mocht gaan. Maasbracht was immers groot geworden dankzij de binnenvaart.

Onder het voorzitterschap van Roelof Fransbergen, werd eind 2015 het laatste beleidsplan voor de periode 2016-2020 opgesteld. Dit beleidsplan kwam tot stand na een zeer ingrijpende periode van het museum, waarbij ook het bestaansrecht van het museum ter discussie werd gesteld.

Het Maas Binnenvaartmuseum werd in 2014 centraal aan de haven van Maasbracht gevestigd in het vroegere ABN-AMRO gebouw.

De periode 2017 -2020 heeft in het teken gestaan van de realisatie van het project “Verbouwing, herinrichting, modernisering en verbreding” van het museum aan de Havenstraat 12 met behulp van Provincie Limburg, Gemeente Maasgouw en “MaasGrind”, een samenwerking tussen 7 grind producerende baggermaatschappijen.

Met dit nieuwe beleidsplan 2021-2025 willen we het museum een nieuwe periode in haar bestaan binnenloodsen, die waarbij de exploitatie van een professioneel opgezet geregistreerd museum op de voorgrond zal staan.

Namens het bestuur van de Stichting Maas en Binnenvaartmuseum.

Ton Forschelen, voorzitter

Inleiding

In 2020 hoopten wij het project “Verbouwing, herinrichting, modernisering en verbreding”, dat in 2018 concreet was gestart af te ronden.

Mede op basis van het vorige beleidsplan was een samenwerking aangegaan met MaasGrind, om in het museum, naast de binnenvaart, in de kelder ook aandacht te schenken aan de zand- en grindwinning.

Bovendien gaf het vorige beleidsplan aan om een lift te realiseren.

Uiteindelijk bestond het project uit de volgende onderdelen:

1. Realisatie van een plateaulift, waardoor zowel de kelder en de Maaslandzaal op de 1^e verdieping voor alle doelgroepen bereikbaar werd.
2. Verbouwing, herinrichting en modernisering van de begane grond van het museum. (thematisering binnenvaart, inclusief 2 depotruimtes).
3. Verbouwing en herinrichting van de kelder voor het thema “zand en grind”.
4. Realisatie van een verbinding tussen het museum aan de Havenweg 12 en de waterkant (blauwe loper) met daarin het raderwerk van de oude sluis van Limmel.
5. Aanleg van een nieuwe steiger van 40m1 in het water, in plaats van het huidige ponton, waardoor de mogelijkheid ontstaat om naast onze eigen tjalk *Nooit Volmaakt* meerdere historische vaartuigen te exposeren.
6. Aanleg van een uitkijkpunt tussen raderwerk en steiger in de vorm van een stuurhut op de binnenvaart. Voor de inrichting van de stuurhut willen we het project dit jaar nog voordragen voor een subsidie bij het Modriaanfonds.

Door de Coronacrisis werden we gedwongen het laatste onderdeel (stuurhut) een later tijdstip te verplaatsen, omdat dit onderdeel tot stand moet komen met sponsoring door het bedrijfsleven.

Naast bovenstaande fysieke projecten dienden we aandacht te besteden de professionalisering van onze organisatie. Dat is de reden dat we in 2020 besloten hebben te vragen om een toetsing of voldaan wordt aan de Museumnorm 2020 en te komen tot de status van Geregistreerd Museum. Professionalisering is ook een eis van de gemeente Maasgouw om in aanmerking te komen voor een jaarlijks exploitatiesubsidie.

Bovenstaande ambitie is ook de reden dat wij ons jaarlijks activiteitsubsidie van de gemeente in het jaar 2020 helemaal hebben toespit op verdere professionalisering en het verwerven van het kwaliteitstitel “Geregistreerd Museum”.

De Museumnorm 2020 hanteert een driedeling, die voor musea van essentieel betekenis is:

Bedrijfsvoering.

Collectie.

Publiek.

In dit eerste beleidsplan 2021-2025 nemen we deze indeling als uitgangspunt voor het verder verbeteren en uitbreiden van de activiteiten van ons museum.

Het beleidsplan wordt minimaal eenmaal per jaar geëvalueerd in de bestuursvergadering (mede aan de hand van de Actielijst Beleidsplan), enerzijds om te controleren dat gestelde doelen ook worden behaald (timing, financieel en inhoudelijk), anderzijds om vast te stellen of nieuwe doelen kunnen worden toegevoegd.

Missie / visie

Het Maas Binnenvaartmuseum wil:

op een voor iedereen toegankelijke, laagdrempelige en educatieve wijze,
de geschiedenis en het sociale aspect van de binnenvaart voor Maasbracht,
inclusief de zand- en grindwinning langs de Maas in Limburg,
uitdragen en waarborgen voor de toekomst.

Dit wordt verwezenlijkt door het verzamelen en beheren van een collectie, het doen van onderzoek, het inrichten van vaste en tijdelijke tentoonstellingen en het organiseren van educatieve activiteiten. Het beleid zal er tevens op gericht zijn om de presentatie in toenemende mate te ondersteunen met moderne technologische hulpmiddelen (b.v. beeldschermtechnologie, Virtual Reality, Augmented Reality).

Bedrijfsvoering

1. Beleidsplan en (meerjaren) Begroting

Dit is het beleidsplan ter voorbereiding tot een geregistreerd museum. De begroting 2021 is opgesteld waarbij de jaarcijfers 2019 en de geactualiseerde prognose 2020 (in coronatijd) als vergelijkend materiaal is opgenomen.

Tevens is een meerjarenbegroting 2021-2025 opgesteld tegen constante prijzen.

De begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021-2025 zijn in bijlagen 1 en 2 toegevoegd aan dit beleidsplan.

De Coronaprognose 2020 van het museum (zie bijlage 1) is slechts sluitend te krijgen met een extra bijdrage van uit de Stichting Vrienden van het Maas Binnenvaartmuseum van € 20.000. Deze Stichting houdt bewust een buffer van eenmaal de jaarhuur als extra weerstandsvermogen in de stichting. Gelet op het bijzondere jaar 2020 zullen we genooddaakt zijn deze buffer aan te spreken. Indien mogelijk zullen we gebruik maken van de Rijksregeling TVL, een corona regeling van het Rijk als in de periode juni/september 2020 30% minder opbrengst is gerealiseerd dan in 2019.

- In het belang van de continuïteit van ons museum is het noodzakelijk dat wij gebruik kunnen maken van een jaarlijks exploitatiesubsidie van de gemeente. Hiervoor is noodzakelijk dat wij een geregistreerd museum zijn. Een verhoging van de financiële middelen zal ook de professionaliteit van de organisatie ten goede komen.
- In 2021 en volgende jaren is sprake van een sluitende begroting. De bijdrage van de Vrienden kan in de toekomst meer aangewend worden voor versterking van de museale functie van ons museum en actiepunten uit dit beleidsplan. In de meerjarenbegroting hebben we dat inzichtelijk gemaakt.
- Daarnaast blijft voor de continuïteit de kosteloze inbreng van de vrijwilligers en het bestuur van groot belang. Het team van de vrijwilligers zal de komende jaren versterkt worden zodat er meer diversiteit aanwezig zal komen en dat de extra werkzaamheden ten gevolge van het nieuwe beleid door meer mensen uitgevoerd kunnen worden.

2. Organisatie

Na een bestuurscrisis in 2016 werd op advies van een commissie van wijzen een nieuwe bestuursstructuur in het leven geroepen, waarbij onder een Raad van Toezicht, drie aparte stichtingen werden gevormd.

Stichting Maas Binnenvaartmuseum,

Stichting Tjalk "Nooit Volmaakt",

Stichting Vrienden van het Maas Binnenvaartmuseum.

De stichtingen Maas Binnenvaartmuseum en de Vrienden van het Maas-Binnenvaartmuseum beschikken beiden over de ANBI-status.

Hiermee is een solide basis gelegd voor een "Not for Profit" en "Good Governance" bestuursstructuur.

Vanuit deze bestuursstructuur wordt tevens gewaarborgd dat de Ethische Code voor Musea wordt geïmplementeerd en gehandhaafd.

- De Ethische Code voor Musea wordt ter beschikking gesteld aan huidige en toekomstige leden van Raad van Toezicht, bestuur en hoofd vrijwilligers
- De Ethische Code voor Musea wordt jaarlijks opgenomen in de agenda's van bestuurs- en vrijwilligersvergaderingen

3. Vrijwilligersbeleid

Ons museum is een volledige vrijwilligersorganisatie, die haar oorsprong vindt in de schippersbevolking van Maasbracht. Daar waar zij optreden als gids verlevendigen zij de rondleidingen in het museum, wat door bezoekers zeer op prijs wordt gesteld.

- Het museum richt zich op een brede vertegenwoordiging uit de lokale en regionale gemeenschap qua leeftijd, geslacht, interesse, kennis en vaardigheden.
- Het museum wil tijdens deze beleidsperiode minstens vier vrouwelijke vrijwilligers bij het museum betrekken.

Ons vrijwilligersprotocol blijft verder leidraad voor ons vrijwilligersbeleid.

In 2020 hebben we twee vrijwilligers van het IVN bereid gevonden om onze gidsen wegwijs te maken in de geologie van onze Maas, de recente uitbreiding van het aandachtsgebied.

Onze actiepunten ten aanzien van de educatie van de vrijwilligers is gericht op:

- Het onderhouden en vergroten van de kennis op gebied van beheer en behoud van de collectie door deelname aan trainingen aangeboden via het Huis voor de Kunsten Limburg
- Verdieping van kennis op het gebied van het thema zand en grind door medewerkers van het IVN
- Verdieping kennis uitvoering baliewerkzaamheden. (ontvangst en toezicht, kassa- en geldverkeer)

4. Veiligheidszorg

Veiligheidszorg is in het Maas Binnenvaartmuseum een item waaraan aandacht wordt besteed.

Medewerkers worden geïnstrueerd hoe concreet te handelen en wie te alarmeren als zich een noodsituatie voordoet, zodat planmatig kan worden opgetreden; informatie en duidelijkheid in communicatie zijn in een dergelijk geval immers van cruciaal belang. Hierbij wordt rekening gehouden met de specifieke situatie van vele parttime vrijwilligers. De informatie en instructies zijn vastgelegd in een calamiteitenplan.

De vrijwilligers vormen een bijzonder aandachtspunt binnen de veiligheidszorg omdat zij van groot belang zijn voor de continuïteit van het museum. Deze groep verricht allerlei werkzaamheden, van het ontvangen van bezoekers tot interne verbouwing. De zeer recente risico-inventarisatie maakte duidelijk dat de kans dat er met hen iets gebeurt tijdens deze verschillende werkzaamheden groot is en dat daar dus actie op moet worden ondernomen.

- Op korte termijn in kaart brengen welke maatregelen en voorzieningen nodig zijn om risico's van ongevallen met vrijwillige medewerkers te verminderen en als het toch gebeurt hoe goed en snel te kunnen handelen.
- Implementatie calamiteitenplan (bespreking, evaluatie, oefening, registratie incidenten)

Collectie

5. Positionering

Het Maas Binnenvaartmuseum is uniek doordat het verhaalt over een belangrijke ontwikkeling in de eigen lokale en regionale geschiedenis. De ligging van Maasbracht als laatste goed bevaarbare plaats op de Maas stroomopwaarts en de opkomst van de mijnindustrie in Limburg, later gevolgd door de grind- en zandwinning, maakte van Maasbracht van een puur agrarische gemeenschap een belangrijke havenplaats.

Verder is een unieke historische gebeurtenis voor Maasbracht van groot belang: het zgn. “Schepenkerkhof” (aan het eind van WO-II zijn door de Duitse bezetter 240 schepen in de haven van Maasbracht tot zinken gebracht). Naast het historische belang en het menselijk leed, heeft dit ook (mede) geleid tot de bloeiende scheepsindustrie in Maasbracht.

Het Maas Binnenvaartmuseum wil de ruime collectie van scheepsmodellen en artefacten uit de binnenvaart, alsmede de authentieke fotocollectie, bibliotheek en attributen die specifiek de rijke geschiedenis van de binnenvaart in Maasbracht beschrijven, permanent en wisselend tentoonstellen aan het publiek.

- Het museum zoekt de komende periode via ons lidmaatschap van de vereniging LVBHB -Het Historsch Bedrijfsvaartuig landelijk samenwerking met musea in de binnenvaart. Dit vooral van belang voor de benutting van onze vergrootte aanlegsteiger.
- Via de Federatie van musea in Limburg zoeken we (eu)regionale samenwerking.
- Op gemeentelijk niveau zal de samenwerking met de musea in Thorn en Stevensweert invulling worden gegeven. Door de toevoeging van het thema zand en grind lijkt archeologie van Maasgouw en de Maasplassen daarbij een logisch thema voor samenwerking.

Samenvattend zoeken we de komende periode samenwerking op landelijk, eureginaal en gemeentelijk niveau.

Als onderdeel van dit beleidsplan is apart een Collectieplan opgesteld.

Hierin besteden we aandacht aan uitbreiding, digitalisering, waardering en herkomstonderzoek van de collectie.

Publiek

6. Algemeen

Met betrekking tot de doelgroepen richten wij ons op alle leeftijden, binnen alle lagen van de bevolking. Zowel individueel als in groepsverband. Ons museum is de afgelopen periode uitstekend toegankelijk gemaakt voor mensen met een fysieke beperking.

Ook onze vernieuwde website geeft informatie over de toegankelijkheid van ons museum.

Naast onderstaande vaste openingstijden zijn wij op afspraak voor groepen open. Dit geldt ook voor onze eigen rondvaartboot.

De reguliere openingstijd van ons museum wordt gelimiteerd door de (beperkte) beschikbaarheid van onze vrijwilligers. Gekozen is daarom voor vaste tijden op woensdag zaterdag en zondag van 14.00-17.00 uur.

Tijdens de zomermaanden zijn we op deze dagen geopend van 13.00-17.00 uur.

Dit laatste is een gevolg van de samenwerking en voucherregeling, die we met Rederij Cascade zijn aangegaan.

- De voucherregeling wordt jaarlijks geëvalueerd.

In de komende periode gaan we ons ook actief richten op verhoging van de bezoekersaantallen door benutting van onze vernieuwde website, het gebruik van Facebook en andere PR activiteiten.

- Voor deze beleidsperiode is de ambitie om het bezoekersaantal van 2500 (2019) naar 4000 (2025) per jaar te brengen.
- Daartoe stellen we najaar 2020 een Promotie- en Marketingplan voor deze beleidsperiode op.

7. Presentatiebeleid

Zoals de missie aangeeft, vertelt het museum over de geschiedenis en het sociale aspect van de binnenvaart voor Maasbracht en over de zand- en grindwinning langs de Maas in Limburg. Beide verhalen zijn zeer recent uitgewerkt in geheel nieuw opgezette vaste museumpresentaties. De presentatie over de binnenvaart is met de eigen collectie gerealiseerd. Het verhaal over de zand- en grindwinning is als zelfstandige presentatie nieuw en (deels) gerealiseerd met nieuw verworven objecten.

De nieuwe museumpresentatie is thematisch opgezet. De opeenvolgende thema's vormen samen het verhaal van de Maas en de binnenvaart in Maasbracht. De objecten worden hierdoor in een context geplaatst en krijgen betekenis. De thema's worden ondersteund met audiovisuele media en tekst.

In deze beleidsperiode wil het museum een programma van tijdelijke exposities opzetten om thema's uit te diepen, te anticiperen op ontwikkelingen in de gemeenschap en herhalingsbezoek te stimuleren.

Het niveau van de begeleiding in de vorm van geschreven en gesproken (audiovisuele media) is afgestemd op het niveau en het referentiekader van de gemiddelde Nederlandse museumbezoeker. Rekening wordt gehouden met interesses en verschil in perspectief van mannen en vrouwen en van kinderen. Voor maatwerk bij specifieke doelgroepen worden rondleiders ingezet, die de verhalen kunnen afstemmen en waarbij sprake is van tweerichtingsverkeer.

8. Educatiebeleid

Met het educatiebeleid richten wij ons met name op de jeugd, vooral in het basisonderwijs. Nu al bezoeken schoolgroepen regelmatig het museum en krijgen dan een rondleiding. Wij willen daarnaast graag inspelen op vragen vanuit de samenleving, als deze aansluiten op de missie van het museum. De komende beleidsperiode worden de volgende stappen ondernomen:

- In het schooljaar 2020/2021 zetten we in op de eerste pilot die samen met het basis onderwijs wordt ontwikkeld. Dit gebeurt in het bredere verband van Keyport 2020 (een samenwerkingsverband tussen overheid, onderwijs en ondernemers in Midden Limburg). De lesprogramma's zijn met name gericht op techniek.

Om belangstelling te wekken voor techniek wil het museum de collectie en de aanwezige kennis en ervaring inzetten om leerlingen op een aansprekende en interactieve manier kennis te laten maken met de (geschiedenis van) de techniek rond de binnenvaart. Thema's zijn o.a. waterbouwkunde (sluizen), scheepsbouw, navigatietechniek, logistiek en duurzaamheid.

Het samenwerkingsverband wil aansluiten op het onderwijscurriculum dat op dit moment ontwikkeld wordt. Het leergebied mens & natuur sluit in de nieuwe voorstellen aan op bovenstaande thema's

Het museum werft vrijwilligers voor dit project en maakt ruimte binnen de meerjarenbegroting om lesmateriaal te ontwikkelen.

- De zand- en grindwinning in en rond de Maas in Midden-Limburg is recent een uitgewerkt thema in de museumpresentatie. Een deelthema is het ontstaan van grind in de regio. Over dit onderwerp wordt is samenwerking met het IVN en met Ark Natuurontwikkeling een educatief programma uitgewerkt.

Doelen zijn:

- Leerlingen kennis laten maken met het ontstaan en de geschiedenis van het Maaslandschap in Limburg.
- Leerlingen leren over de herkomst, eindigheid en recycling van grondstoffen en de productieprocessen van materialen (onderwijscurriculum).

Ook voor dit programma werft het museum vrijwilligers en maakt het ruimte binnen de meerjarenbegroting

9. *Publiekswerving*

Het museum werft momenteel actief in samenwerking met de toeristische en recreatieve sector middels samenwerking met VVV en toeristische ondernemers. De vernieuwde website van het museum en de vermelding op andere toeristische sites ondersteunt dit.

De samenwerkingen op educatief gebied (zie 'Educatiebeleid') beoogd ook het wekken van interesse van scholen voor het museum. De samenwerking met de heemkundevereniging op het gebied van de fotocollectie betekent een versterking van de aanwezigheid van het museum in de eigen gemeenschap.

Verder wordt door het museum gebouwd aan een community via sociale media.

- Deze beleidsperiode wordt een plan gemaakt om nieuwe publieksgroepen bij het museum te betrekken.
- Daarbij wordt ook gekeken naar digitale communicatiemogelijkheden